

Kasaři.

Před svým příchodem do Československé republiky v srpnu 1926 zdržoval se Heřman T. v Rakousku, kde »blahodárně«¹ působil ve prospěch továrníků ohnivzdorných pokladen, neboť jich tam slušné množství naboural.

Proto také přišel k nám s přiměřeným doporučením. Jeho trestní lístek vykazoval v té době celkem 48 měsíců těžkého žaláře za zločiny, krádeže a vloupání.

Heřman T. odebral se do V., kde u známých mu bratří Rudolfa a Alfréda S. se ubytoval a současně se zamiloval do jejich sestry Emy.

Žádný z této společnosti neměl trvalého zaměstnání a živili se jak to právě šlo. Od obce měli bratři S. najato něco pole. T. byl vyučeným kovářem, ale řemeslo neprovozoval. Pracoval příležitostně.

Celkem však nebyly tyto osoby nijak zvláště nápadné a jejich způsob života byl poměrům místa a jejich vlastním přiměřený.

Pěstuje-li člověk delší dobu nějaké zaměstnání, libůstku nebo cos takového, stává se mu to prý »druhou naturou.«² Proto také Heřmana T. cosi nutkalo, aby pokoj nedal. Ukradl tudíž nějakému živnostníku menší množství dříví. Byl za to potrestán. Ani bratři Alfréd a Rudolf S. nebyli lepšího zrna než H. Proto jest zcela pochopitelné, že taková poctivé práce se štítící individua hledala možnost obživy způsobem jim příjemnějším, byť i riskantním. To riziko nezdálo se jim jistě nijak zvláštním, neboť nějaký ten měsíc se snadno odbučí a člověk se měl za to dobře. Pro ně neplatilo, že bez práce nejsou koláče. Vloupali se tudíž všichni do prodejny řeznického mistra H. ve vedlejší četnickém obvodě a mezi jiným ukradli 70 kg sádla. V lednu 1927 byli vypátráni.

Heřman T. nebyl abstinent a proto si jednoho dne popřál více, než mu bylo k prospěchu. Řádně se napil, v tom stavu šel domů a zčista jasná počal přede dveřmi své milé stříletí z browningu. Poplašil tak celé okolí. Přišla četnická hlídka s policejním strážníkem a měla pernou práci, než T. přesvěd-

čila, že jeho počín naprosto neschvaluje. Tenkrát bylo přičisti pouze hbitosti četnického strážmistra, že T. nemohl se již chopiti pistole. V takovém okamžiku závisí pouze na zlomku vteřiny, bude-li nás co nevidět o jednoho méně.

Heřmana T. zatkli a dodali jej soudu. Veškerá jeho dosavadní činnost jeví se jako pouhá maličkost proti hříchům jím a jeho druhy spáchaným, které vycházely na světlo boží tehdy, když T. seděl již v chládku.

Od srpna 1926 do 22./2. 1927 bylo v okrese F. a v sousedním říšskoněmeckém pohraničí spácháno 8 vyloupení ohnivzdorných pokladen resp. pokusů k tomu směřujících. Vypadalo to jako nějaká epidemie. Vlastníci pokladen celé noci nespali a četníci si mohli nohy uběhat a hlavy polámat neustálým přemýšlením a kombinací. Veškerá námaha byla však marna. Víme přece všichni, že i když člověk vloží mnohdy do věci svůj nejlepší um a nadprůměrnou snahu, nelze jí přece hnouti. Obzvláště tehdy, když na místě činu nenajdete sebemenší stopy nebo známky, i když hledáte centimetr za centimetrem. Jediné k tomu názoru dojdeš, že zde pracovali odborníci na slovo vzatí a mistři svého cechu.

Co počneš, ubohý četníče, ty nádobo (nezazlívejte) vědomostí všech možných resortů, ty detektive ve stejnokroji? Jistě, že zoufat nebudeš. To by nebylo četnické. Řeknem si: Vida je. Nu, uvidíme, kdo má delší dech.

Přirozeně, že my! To víme se zkušenosti, byť i mnohý z nás šel svou poslední občůzkou.

Ti chlapi, o kterých zde píš, uváděli četníky skoro v zoufalství; občané bručeli a noviny zuřily. Není divu. Neboť dne 8./6. 1926 byla spáchána krádež a pokus vyloupení pokladny v zámku v F., v noci z 23.—24. 12. 1926 spáchán pokus vyloupení pokladny městského úřadu ve F., v lednu 1927 spáchána krádež na nádraží ve W., 18./1. 1927 spáchána krádež vloupáním do konsumního družstva v S., v době od 11.—16. 1. 1927 vypáčena po-

kladna obecního úřadu v T., dne 31./1. 1927 byl proveden pokus vyloupení pokladny ve mlýně Sch. a z 21.—22. 2. 1927 spáchán pokus vyloupení pokladny zemědělského družstva v J.

Během 8 měsíců tudíž 8 těžkých zločinů, jimiž jen poškozením majetku spáchána škoda 23.554 Kč. V pokladně zemědělského družstva v J. bylo v kritickou dobu na hotovosti 45.329 Kč a za 200.000 Kč cenných papírů. Za dvouhodinovou práci a trochu strachu by to bylo jistě stálo. Ale má-li kasař smůlu, má ji náležitě.

Při vyšetřování posledního případu bylo stanicí v J. zjištěno, že jedenkrát v lednu a po té zase jednou v únoru 1927 byl ve špýcharu v J. nějaký mladík z V., který kupoval vždy po 5 kg kukuřice; byla ve špýcharu jen o 20 h na kg lacinější než v jiných obchodech.

Vzdálenost z J. do V. je 14 km a bylo přece jen trochu nápadné, že by někdo pro ušetření 1 Kč vážil cestu 14 km.

Dnes nelze nechat ničeho nepovšimnuto, nutno zbystřiti postřeh. Netvrdím zde ovšem, že tento případ byl nějakou speciální zvláštností.

V mladíku, který jezdil na tak daleký nákup kukuřice, byl zjištěn v brzku Rudolf S. z V.. Heřman T. a Rudolf S. dokazovali alibi a skoro se jim to dařilo. Pro den 21. 2. 1927 je i částečně dokázali. Vykonala se také domovní prohlídka a poněvadž T. byl hbitý zloděj, byla hodně přísná, ale nalezen byl pouze jeden šroubovák. Na jeho kovové části byly znatelné stopy násilí a byl také ohnut. Byl to nástroj podezřelý a byl proto zabaven.

Porovnávají pak za účasti soudce zajištěné a dříve nalezené otisky páčidla na všech místech, kde vyloupení pokladen a obchodů bylo spácháno a nalezeny otisky. Vyšetřující soudce projevoval o případy neobvyčejný zájem a jezdil všude s četníky. I jinak má velký zájem na naší službě a kde může poradí.

Otisky souhlasily s nalezeným šroubovákem. Mnoho toho nebylo, ale začátek byl

slibný. Správný četník je úžasně vytrvalý tvor a má-li naději na úspěch, nezná překážek.

Jak jsem již prve uvedl, T. a Rudolf S. byli již ve vazbě. Zjištěnými okolnostmi vzrostlé podezření změnilo se skoro v absolutní jistotu, že stopa jest správná.

Proto bylo nutno vykonati novou, nečekanou domovní prohlídku u Alfréda S., který byl dosud na volné noze. Nečekal ji; o tom svědčil výsledek.

Poněvadž byl při první prohlídce nalezen jen šroubovák, ačkoliv prohlídka byla pečlivě vykonána, nutno míti za to, že pachatelé uloupené věci a náčiní měli tehdy mimo dům. Po prohlídce Alfréd S., proti kterému nebylo dosud příčin k zakročení, snesl vše do domu a šikovně na různých místech pouschoval.

Bylo nalezeno nejen množství uloupeného zboží, nýbrž i množství lupičského náčiní, jímž pokladny byly vylupovány.

Se stránky zločinecké psychologie pachatele jest zajímavou skutečností, že z lupičského náčiní bylo něco nalezeno pod slámou v psí boudě, u které byl uvázan zuřivě štěkající a na četníky se sápadící pes.

Nedá se v krátkém náčrtu shrnouti vše, nutno vybrati jen nejdůležitější. Zločiny zde popsané byly vypátrány a pachatelé T. a oba S. jakož i jedna jejich konkubina byli dodáni k potrestání, které bylo citelné.

Heřman T. měl se svou milenkou dítě, které měl velmi rád. Po propuštění z trestu — a jest tomu dnes již třetí rok — se oženil. Na stanicí slíbil, že pro to dítě bude nyní řádným občanem a živitelem rodiny. Dosud slovu dostál. Jen jednou padlo naň zase vážné podezření z vyloupení pokladny v Z. a když jsem jej vezl ke konfrontaci, byl skutečně zoufalý. Dobře to ale proň dopadlo.

Dosud pracuje nepřetržitě a stará se o rodinu, ve které našel mravní oporu a snad i trochu štěstí.

Vydrží? Vydrží dnes, v době, kdy se hroubí charaktery mravně i hmotně zabezpečené?

A na konec: I kukuřice jest někdy vhodná k vypátrání pachatele.